

B – Lactat

Metodeblad nr. M-048/08

Udarbejdet af: Annette Gamsgaard	Taget i brug: 20/2 2017	Revision: 20/2 2020
	Erstatter: 19/8 2013	
NPU terminologi (DK)	NPU18325 B—Lactat; stofk..	
NPU terminologi (UK)	NPU18325 B—Lactate; subst.c.	
Nationalt kortnavn	Ikke oplyst	
Rekvisition i Sundhedsplatform for Gentofte matriklen	B – Lactat	
Rekvisition i WebReq	Ikke relevant	
Rekvisition i LABKA	<u>Sprøjter</u> : Se bemærkninger <u>Venepunktur med kanyle</u> : Kodens BLACTAT eller analysenavnet B – Lactat	
Indikation ¹⁾	Mistanke om laktatacidose ved metabolisk acidose med øget anion-gap, som ikke skyldes andre årsager (f.eks. ketonstoffer, salicylsyre). Mistanke om lactatacidose ved septiske tilstande, hypoxi og shock. Eventuelt ved kontrol af træningstilstanden hos sportsfolk.	
Tidspunkt for prøvetagning	Hele døgnet, dog udfører Klinisk biokemisk afdelings personale ikke vene-punktur med sprøjte.	
Forberedelse af patient	Ingen	
Rørtype ²⁾	<u>Til arterie- og venepunktur med sprøjte</u> anvendes SafePICO selvfyldende arteriesprøjte med stål kugle i, fra Radiometer, anvendes, når apparatets FLEX-modul bruges. Bruges apparatets FLEX-modul ikke, kan arteriesprøjten PICO70 også anvendes. <u>Til venepunktur med kanyle</u> anvendes Vacuette glas med grøn yderprop og sort inderprop, indeholdende heparin.	
Prøvemateriale	Hepariniseret blod fra arterie. Hepariniseret blod fra vene.	
Minimumsmængde	Til arterie- og venepunktur med sprøjte: 1 mL Til venepunktur med kanyle : Et fyldt glas.	

B – Lactat

Metodeblad nr. M-048/08

	Interne rekvirenter (GeH)	Eksterne rekvirenter	Praksis Filialer
Prøvehåndtering	Arterie- og veneblod i sprøjte skal analyseres hurtigst muligt og senest 15 minutter efter prøvetagning (se bemærkninger). Veneblod i rør analyseres senest 30 minutter efter prøvetagning.	Ikke relevant	Ikke relevant
Holdbarhed ³⁾⁴⁾	Arterie- og veneblod i sprøjte skal analyseres hurtigst muligt og senest 15 minutter efter prøvetagning (se bemærkninger). Veneblod i rør analyseres senest 30 minutter efter prøvetagning.	Ikke relevant	Ikke relevant
Forsendelse	Intern transport	Ikke relevant	Ikke relevant
Præanalytiske fejlkilder	Arterie- og veneblod i sprøjte opbevaret mere end 15 minutter ved stuetemperatur inden analysering. Veneblod i rør opbevaret mere end 30 minutter ved stuetemperatur inden analysering.		
Referenceinterval ⁵⁾	0,7 – 2,1 mmol/L		
Resultatvurdering ¹⁾	<u>Forhøjede værdier (lactatacidose) ses ved:</u> Hypoxi, Chok, Sepsis, Muskulær hyperaktivitet, Diabetes Mellitus, Lever- og nyreinsufficiens, Forgiftning med f.eks. ethanol eller carbonmonoxid.		
Rekvision af supplerende undersøgelser	Hvis der ønskes supplerende undersøgelser, kan dette ske, forudsat at prøvematerialets holdbarhed ikke er overskredet – for yderligere oplysninger henvises til relevant metodeblad, dette kan findes på https://www.gentoftehospital.dk/afdelinger-og-klinikker/klinisk-biokemisk-afdeling/metodeblade/Sider/default.aspx Hvis der intet metodeblad forefindes, kontaktes Klinisk Biokemisk afdeling		
Registrering af prøvetager	Hvis prøvetager kendes af KBA, registreres denne i LABKA ellers registreres rekvirerende afdeling som prøvetager		

B – Lactat

Metodeblad nr. M-048/08

Opbevaring af prøvemateriale efter analysering	Efter endt analysering opbevares prøvematerialet i henhold til KBAs instrukser
Udføres	Hele døgnet
Analyseprincip ²⁾	Amperometrisk måling af Lactatkoncentrationen i veneblodets plasmafase ved hjælp af ionselektiv elektrode. Apparatet omregner målesignalet til koncentration ved brug af formel fremkommet ved kalibrering af analysen.
Apparatur	ABL 800 FLEX fra Radiometer Medical Aps
Maksimal intermediær Impræcision ⁶⁾	CV _{Maks intermediær} : 4,0 %
Maksimal ekspanderet relativ kombineret standard måleusikkerhed (UΔ) ⁷⁾	<p>I måleusikkerheden indgår den maksimale intermediære impræcision samt usikkerhed på kalibrator. Beregningerne er foretaget ved hjælp af følgende formel:</p> $U\Delta = 2 * \sqrt{(CV_{\text{Maks. intermediær}}^2 + CV_{\text{kalibrator}}^2)}$ <p>CV_{Maks intermediær}: Se ovenfor CV_{kalibrator}: 2,50 % UΔ : 9,4 %</p> <p>Maksimal ekspanderet relativ kombineret standard måleusikkerhed har betydning, hvis resultater, udført på et laboratorium, skal sammenlignes med resultater udført på et andet laboratorium, som anvender en anden kalibrator.</p>
Mindste relevante kliniske Difference ^{8) 9)}	Ved to prøver på samme patient (målt med ovennævnte analysemetode) er den mindste klinisk signifikante forskel på de to svar 75,9 % beregnet på baggrund af en skønnet biologisk variation på 27,2 %
Sporbarhed på kalibrator ¹⁰⁾	<p>Der findes intet certificeret materiale til laktat i øjeblikket. Den primære kalibrator er derfor fremstillet af Lithium salt af L(+) Lactic Acid (cat.no. L-2250) leveret af Sigma Chemical Company.</p> <p>Den primære kalibrator bruges til at bestemme laktatkoncentrationen i sekundære kalibratore.</p> <p>Målingen foregår ved spektrofotometrisk metode, som er baseret på en reaktion, hvor laktatomdannelsen katalyseres af L-Laktatdehydrogenase. Det ved reaktionen dannede NADH måles ved 339 nm.</p> <p>Den primære kalibrator anvendes til at kalibrere ABL 835 referenceapparater.</p>
Detektionsgrænse	Ikke relevant
Måleinterval ²⁾	0,5 – 15 mmol/L
Ringegrænser	Ingen

B – Lactat

Metodeblad nr. M-048/08

Bemærkninger ³⁾	<p>En sprøjtes blod analyseres på ABL-apparatet uden forudgående rekvirering af analyser. Analyserne rekvireres automatisk, når patientens CPR-nr. indscannes/indtastes. Med sprøjten skal følge oplysning om prøvematerialet (vene/arterie) samt rekvirerende afdeling.</p> <p>Holdbarheden for blod i sprøjte på 15 minutter er begrænset af pO₂.</p>
Referencer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jørgen Lyngbye m.fl.: Lyngbyes laboratoriemedicin. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 2010. 2. Bruger Manual for ABL 800 FLEX. 3. M. Beaulieu, Y. Lapointe and B. Vinet: Stability of pO₂ pCO₂ and pH in fresh blood samples stored in a plastic syringe with low heparin in relation to various blood-gas and hematological parameters. 4. ABL800 FLEX brugermanual. 2011 Radiometer Medical Aps. Side 12-10. 5. LabkaII 6. Britta Lende Poulsen, Validitetserklæring for ABL 835 Klinisk Biokemisk afdeling. Valideringsperiode jan.2015 – jun. 2015. 7. Brugermanual til ABL800 FLEX – sporbarhedscertifikater 8. Westgard.com Desirable Specifications for Total Error, Imprecision, and Bias, derived from intra- and inter-individual biologic variation 9. Cilia Sindt og Henrik L. Jørgensen. Statistiske metoder i biomedicin. 1. udgave 2. oplag. Books on Demand Gmbtt, København, Danmark. 2013. p. 1-148. 10. Hans Bjarne Kristensen: AS 117 Traceability to primary reference standards at Radiometer. October 2006